

TUTÚ NÍ CADÚHA TÉ PǼBLÚ QUIHIⁿ NDAHA ÑÁYIU ÑUÚ FÌLIPÚ

Té PǼblú cádũha-dé tutú quíhíⁿ ndaha ñáyiu quide ndáá xĩndecu ichi Xítóhó Jesucristú ndécú ñúú Fìlipú

¹ Yúhú té PǼblú ndihi té Timùteú cúú-ndí cue téé xĩnu cuechi núú Xítóhó Jesucristú, te tëndaha-ndí tutú-a véxi ndaha nchòhó cue téé yĩndaha nchaa ñáyiu ndècu ichi Xítóhó Jesucristú, ndihi cue téé chĩndee ñaha xii-ndo, ndihi nchaa dava-gá ñáyiu xĩquide ndáá ndécú ichi-gá ñuú Fìlipú. ² Te xicáⁿ táhù-í núú Tǽtá-ó Dütú Ndiõxí ndihi núú Xítóhó Jesucristú sá ná chĩndee chítúu ñaha-gá xii-ndo, te ducaⁿ ndí nduú-gá ná cádá te ío váha cuu iní-ndó cùndecu-ndo.

Té PǼblú càháⁿ ndihi-dé Yǽ Ndiõxí cuendá nchaa ñáyiu ndècu ichi-gá

³ Te ndi tnahá òré ndácú iní ñáhà-í xii-ndo, te ndàcáⁿ táhù-í núú Tǽtá-ó Dütú Ndiõxí sá ndécú-ndó ichi-gá. ⁴ Te ndi tnahá òré ducaⁿ quide-í te ío cùdíí iní-í càháⁿ ndihi-í-gá cuendá-ndó. ⁵ Chi ndéé cútnáhá ní sándáá iní-ndó-gǽ ní ngũíta-ndo tnahá-ndó quide váha-ndo ndècu-ndo cuendá sá quĩndáá iní ñáyiu tnúhu Xítóhó Jesucristú. ⁶ Te yúhú sàni ndáá iní-í sá Yǽ Ndiõxí Yaá ní quesaha chĩndee ñaha xii-ndo quide váha-ndo ndècu-ndo, te dũu-ni-gá chĩndee ñàha-gá xii-ndo càda váha-ndo cùndecu-ndo ndéé ná sàá nduu quixi tucu Xítóhó

Jesucrìstú. ⁷ Te ducaⁿ tnàhí tàú-xi cani iní-í sá cúú-xí-ndó, chi ío cùu iní ñáhà-í xii-ndo. Te tnàhá-ndó ìo chìndee chitúu ñaha Yă Ndiöxí xii-ndo ndècu-ndo, te ðiu-ni ducaⁿ chìndee ñaha-gá xii-ndo tnàhá-ndó cuëi vitna yìhi-í vecaá, te ðiu-ni ducaⁿ chìndee ñaha-gá xii-í cuëi òré cuáháⁿ-í núú cuè ñáyiu ñá túú tnàhá iní tnúhu-gá, chi nìhí-í tnúhu nàdanchocáva-í nùu ná tnúhu càháⁿ-yu cuèndá-gá, te nchaa ñáyiu xăhaⁿ-í xii-yu sá tnúhu-gá cúú-xí tnúhu ndáá cuiti. ⁸ Te mee Yă Ndiöxí nánhá ndăá-gá sá yùhú ío cùu iní ñáhà-í xii-ndo ðàtná cúú iní ñáhá mèe Xítóhó Jesucrìstú xii-o. ⁹ Te xicáⁿ táhù-í núú Yă Ndiöxí sá ðíú-gă ná chìndee ñaha-gá xii-ndo te uuⁿ-gá cuita cuu iní tnáhá-gă-ndó quǐhíⁿ, te ducaⁿ ìo vâha cuita cutnùní iní-ndó nchaa nacuáa sàni iní-gá cada-ndo, te ducaⁿ ìo vâha cuita cutnùní tucu iní-ndó nàcuáa cundecu-ndo. ¹⁰ Te ducaⁿ cùnùní tucu iní-ndó nchaa sá ìo-gá vâha xìni ñuhu-xi cada-ndo, te ducaⁿ te cuu-ndo ñáyiu cada mee-ni sã vâha, te ducaⁿ ñà túú tnàhí ná cùmání-ndó núú Yă Ndiöxí ndéé ná sàá nduu quixi tucu Xítóhó Jesucrìstú. ¹¹ Te ðiu-ni Xítóhó Jesucrìstú chindee ñaha-gá xii-ndo càda-ni-ndo nchaa núú sã vâha nàcuáa cuini Yă Ndiöxí. Te sá dúcáⁿ ná càda-ndo te ío cada càhnu-ndo-gá, te nchaa dava-gá ñáyiu càháⁿ vâha-yu cuèndá-gá.

Xítóhó Jesucrìstú ío cùnuu-gá ndécú ndìhi-gá té Păblú

¹² Te nchaa nchòhó ñáyiu ndècu ndìhi-í ichi Xítóhó Jesucrìstú na càchí tnúhu-í xii-ndo sã úúⁿ-gă tá xité nuu tnúhu-gá vitna yìhi-í vecaá. ¹³ Te nchaa cue téé cùu sandadú xĩndecu vechiùⁿ núú ndécú

těe cùnūu xiní-güedé sá sã cuendá sá cãháⁿ-í tnúhu Xítóhó Jesucristú duha yìhi-í vecaá, te ñi-ni ducaⁿ sã xiní nchaa dava-gá ñáyiu sá sã cãháⁿ-í tnúhu-gá duha yìhi-í vecaá. ¹⁴ Te cuendá sá dúhá yìhi-í vecaá xíãⁿ ío-gá vãi ñáyiu ndècu ichi Yá Ndiõxí ta cùtnuní-gá iní-yu sá cúú-gã ñⁿ Yaá ío quide ndáá, te uuⁿ-gá tá cùyí-yu cãháⁿ-yu tnúhu-gá, te ñá túú tnàhí-gá yùhú-yu cãháⁿ-yu.

¹⁵ Te na cãchí-í tnúhu ndáá-í xii-ndo sã dáva ñáyiu cãháⁿ-yu tnúhu Xítóhó Jesucristú cuendá-ni sá cúú cuedú iní ñáhã-yu xii-í sá ïo chindee ñaha-gá xii-í cãháⁿ-í tnúhu-gá. Te ducaⁿ quidé-yu chi cuení-yu nàá ndihí ñáhã-yu xii-í, dico davá-yu chi ío váha sãni iní-yu cãháⁿ-yu tnúhu-gá. ¹⁶⁻¹⁷ Te ñáyiu-áⁿ cãháⁿ-yu tnúhu-gá chi cùu iní ñáhã-yu xii-í, te sa nãhá-yu sá sã cuendá sá cãháⁿ váha-í cuendá tnúhu-gá núú ñáyiu ñá túú tnàhá iní tnúhu-gá, cuendá xíãⁿ yìhí-í vecaá. Te dava-gá-yu cãháⁿ-yu tnúhu Xítóhó Jesucristú cuendá-ni sá cuení-yu cuu sá váha xii mèe-yu, te ñá díú sã cãháⁿ-yu cuendá sá sãni váha iní-yu. Te ducaⁿ quidé-yu chi cuendá cuení-yu sá nãndi-gá cada ñaha-güedě xii-í. ¹⁸ Dico ío cùdíí iní-í sá cãháⁿ-yu tnúhu Xítóhó Jesucristú cuéi cùu váha iní-yu àdi ñá túú cùu váha iní-yu cãháⁿ-yu.

Te ñi-ni ducaⁿ cùdíí iní-í núú cuaháⁿ núú vëxi. ¹⁹ Te cùtnuní iní-í sá sã cuendá nchaa sá quidé ñaha-güedé xii-í, cuendá xíãⁿ cada váha ñaha Yã Ndiõxí xii-í, chi nchòhó ío cãháⁿ ndihí-ndo-gã cuendá-í, te Espiritú ní taxi Xítóhó Jesucristú ndécú ndihí-o ío chindee ñaha-xi xii-í. ²⁰ Te cuení-í sá ñá túú tnàhí ná cumáni-í núú Yã Ndiõxí cuendá

sá vǎ cúú càhaⁿ núù-í, te cùtnuní iní-í sá díú-gǎ chindee ñaha-gá xii-í. Te cuñí tucu-í sá ïo cuyí-í cáháⁿ-í tnúhu-gá vitna dàtná tá quide-í véxi, te ducaⁿ ïo cada nínu-í Xítóhó Jesucristú cuèi vitna ñini ndècu-í ñuyíú-a te cuèi na cùú-í ducaⁿ-ni càda nínu-í-gá. ²¹ Te ñini ndècu-í ñuyíú-a te Xítóhó Jesucristú ío cùnuu-gá ndécú ndìhì ñaha-gá xii-í, te na sàá nduu cùú-í te ío-gá váha tnahá-í chi nucúndecu-í ndìhì-gá. ²² Te núu na cùndecu-gá-í ñuyíú-a te cada-gá-í chiuⁿ sá cúú-xí Yǎ Ndiǒxí, te ñá cùtnuní iní-í nása cada-í ñuu sá cùndècu-í àdi sá cùú-í. ²³ Te ío vǎi saní iní-í te cuñí-í cuú-í chi ío-gá váha cundecu-í núú ndécú Xítóhó Jesucristú. ²⁴ Dico sá cúú-xí nchòhó chi ío xìni ñuhu-xi cundecu-í. ²⁵ Te cùtnuní ndáá iní-í sá ñⁿ tnúhu ndáá càháⁿ-í, te cùtnuní tucu iní-í sá cùndècu-ní-í cundecu ndìhì ñaha-í xii-ndo nchàa-ndo cuendá chindee ñaha-í xii-ndo cuíta quindáá-gá iní-ndó Xítóhó Jesucristú quíhíⁿ, te ducaⁿ ïo cudíⁿ iní-ndó cùndecu-ndo. ²⁶ Te ducaⁿ te uuⁿ-gá cachí-ndó sǎ ïo càhnu cuu Xítóhó Jesucristú cuendá sá ñí dácǎcu ñaha-gǎ xii-í ndécú ndìhì ñaha-í xii-ndo.

²⁷ Te xìni ñuhu-xi cada-ndo nchaa nacuáa càháⁿ tnúhu Xítóhó Jesucristú. Te núu ní ndacu-í véxi coto ñaha-í xii-ndo, te dàvá-áⁿ quiní ndáá-í sá ndécú-ní-ndó ìchi Xítóhó Jesucristú. Dico núu ñá túú ní ndàcu-í quixi coto ñaha-í xii-ndo ña, te diu-ni níhì-í tnúhu sá ndécú-ní-ndó ìchi-gá, te níhì tucu-í tnúhu sá ñⁿ-ní cùu-ndo ndecu-ndo, te níhì tucu-í tnúhu sá ñⁿnuu nducu ndee-ndo caháⁿ-ndó tnúhu Yǎ Ndiǒxí núú ñǎyiu, tnúhu sá sàndáá iní-ndó. ²⁸ Te ñá túú yùhú-ndó nchàa sá quidé ñaha ñáyiu cùu úhú iní ñáhá xì-ndo, te sá dúcáⁿ quide-ndo ñá túú

yùhú-ndó nchàa sá quidé ñàhá-yu xii-ndo, te ndìxi túu iní-yu sá nchòhó ndécú-ndó ìñ ichi núú nánìhí tàhú-ndó, te ñáyiu-áⁿ cuíta nihnú-yu, chi ducaⁿ ñí cachí Yă Ndiöxí cunduu. ²⁹ Te mee Yă Ndiöxí ní taxi-gá tnúhu ndee iní sá quìndáá iní-ó Xítóhó Jesucristú, te ñá díú-ní sã quìndáá iní-ó-gã chi tnàhá ndoho-o cuèndá-gá. ³⁰ Te tnàhá nchòhó ndóhó-ndó cuèndá-gá vitna, te nchòhó ní xiní núú-ndó nàcuáa ní ndoho-í, te vitna ñìhí-ndó tnúhu nchaa nàcuáa ndòho tucu-í.

2

Xítóhó Jesucristú ñá túú ní quide nínu-gá mée-gã dico Yă Ndiöxí ní quide nínu ñaha xì-gá

¹ Te Xítóhó Jesucristú dácàhu iní ñàhá-gã xii-ndo nàcuáa cundecu-ndo, te cùu iní ñàhá-gã xii-ndo nàcuáa cuu váha iní-ndó cundecu-ndo, te ndècu ndìhi-ndo Espíritú Yă Ndiöxí, te ío cundahú iní tnàhá-ndó. ² Te xíãⁿ núu càháⁿ-í dóho-ndo sã ìo cuu ìñnuu-ni-ndo cundecu-ndo nacuáa ío-gá cudí iní-í, te ìñ-ni cùu iní tnàhá-ndó, te ìñ-ni càni iní-ndó, te ìñ-ni càda-ndo. ³ Te vã cãdá ññnu-ndo mée-ndo nducu-ndo mee-ni sá cúú-xí mée-ndo, chi cunduu ndàhú iní-ndó, te cani iní-ndó sã tnàha ñáyiu-ndo ìo-gá cúnúú-yu dàcúúxí mée-ndo. ⁴ Te ni vã cãní iní-ndó ndùcu-ndo mee-ni sá vãha sá cúú-xí mée-ndo, chi nducu-ndo sã cúú-xí tnàhá cuèndá tnàha ñáyiu-ndo.

⁵ Te ío váha cani iní-ndó nàcuáa cundecu-ndo dàtná quidé mée Xítóhó Jesucristú. ⁶ Te ìñ-ni cùu Xítóhó Jesucristú ndìhi Yă Ndiöxí. Te cuèi ducaⁿ dico mee Xítóhó Jesucristú ní sani iní-gá sá ñà túú cùyica cundecu-gá taxi tnùnì-gá ndìhi Yă Ndiöxí.

7 Te ní dáńá-gă sá cúnù-gă andiù te ní quixi-gă ñuyíú-a ní cuu-gă #ⁿ ñáyíu, te ní quide-gă dàtná quidé #ⁿ téé xínu cuechi. 8 Te ní cuu-gă #ⁿ téé dàtná ndăa cue téé xíndecu ñuyíú-a, te ní cuu-gă #ⁿ téé ío ndàhú iní-xi chi ñá túú ní quide nínu-gă méé-gă, te ní sándáá iní-gă ní quide-gă nchaa nàcuáa ní xáhaⁿ Yă Ndiöxí xii-gă cútnàhá ní quixi-gă ñuyíú-a. Te sá dúcáⁿ ñí sándáá iní-gă xíăⁿ ní xíhí-gă núú cùrúxí. 9 Te xíăⁿ ío ní quide nínu ñaha Yă Ndiöxí xii Xítóhó Jesucrístú cuèndá ío cunuu-gă. Te ní xáhaⁿ Yă Ndiöxí xii Xítóhó Jesucrístú sá cúú-gă Xítóhó nchaa ñáyíu ndècu ñuyíú-a. 10 Te ducaⁿ ñí quide Yă Ndiöxí cuèndá nchaa Espíritú ndécú àndiù, ndihí nchaa ñáyíu ndècu ñuyíú-a, ndihí nchaa ñáyíu ní xíhí ngúíñí xítí-yu ndihí nchaa espíritú-áⁿ te cachí-yu ndihí-xi sá ío càhnu cuu Xítóhó Jesucrístú. 11 Te nchaá-yu cachí-yu sá Xítóhó Jesucrístú cúú-gă Yaá táxí tnùní. Te sá dúcáⁿ càdá-yu, te quide cahnú-yu Dútú Ndiöxí.

Ñáyíu ndècu ichi Xítóhó Jesucrístú cúú-yu dàtná #ⁿ ñuhú

12 Te xíăⁿ nŭu nchaa nchòhó ñáyíu ío cùu iní-í cuìní-í sá quíndáá iní ñáhá-ndó xii-í dàtná ní quide-ndo cùtnàhá ní xíndecu ndihí ñaha-í xii-ndo, chi dàvá-áⁿ ñà túú tnàhí ni dàña ndeé-ndó ñí sándáá iní ñáhá-ndó xii-í. Te cuìní-í sá úúⁿ-gă quíndáá iní ñáhá-ndó xii-í vitna ñá túú ndècu ndihí ñaha-í xii-ndo. Te ío nducu ndèe-ndo cada-ndo nchaa nacúáa tàú-xi cunduu ndeé ná sáá nduu ndùu táhú-ndó cùndecu-ndo ndihí Xítóhó Jesucrístú, te ío canehe-ndo sá yíñùhu núú-gă. 13 Te Yă Ndiöxí ío váha dàcahu iní ñáhá-gă xii-ndo càda-ndo

nchaa nacuaá cuení méé-gă, te diu-ni mee-gă chîndèe ñaha-gá xii-ndo dùcaⁿ quide-ndo.

¹⁴ Te vá cání ìní-ndó ñă tnúhu cáháⁿ-ndó cuendá ñáyiu, te ni ñà túú ñândi tnúhu cútnàha-ndo ndihí-yu, ¹⁵ te ducaⁿ te cuu-ndo ñăyiu ñá túú cuèchi-xi núú Yă Ndiǒxí. Te nchòhó ñáyiu cùu déhe Yá Ndiǒxí, ñá túú tnàhí-gá ná cumání-ndó nŭú-gă nini ndècu-ndo tnuú nchaa ñáyiu ndècu ichi cuehé ichi duha ñuyíú-a, ñáyiu cuihna ìní-xi. Te cuu-ndo dàtná chódíní sǎ dáyèhé niú nee, ¹⁶ te ducaⁿ chi dàcuaha-ndo ñáyiu tnúhu Yá Ndiǒxí tnúhu sá càháⁿ nàcuáa naníhí tǎhú-yu. Te núu ducaⁿ-ni na càda-ndo te òré ná sàá nduu càda ndáá Xítohó Jesucristú nchaa yíca cuèchi ñáyiu, te dàvá-áⁿ và cúú càhaⁿ núú-í, chi ñá túú dió ducaⁿ ni sàhni ìní-í cada-í nchaa chiuⁿ ní tǎhú-gă. ¹⁷ Te nchòhó ío váha quide-ndo ndecu-ndo ichi Yá Ndiǒxí chi sàndáá ìní-ndó-gă, te yúhú cahni ñaha-güedé xii-í cuendá nchaa sá vǎha quide-ó. Te xǎⁿ ío cùdǎí ìní-í te cùdǎí tucu ìní-í dàtná cùdǎí ìní-ndó cuendá nchaa sá vǎha quide-ndo. ¹⁸ Te diu-ni ducaⁿ ïo chí cùdǎí ìní dàtná cùdǎí ìní méè-í cuendá nchaa sá yǎha-í ndécù-í.

Té Timùteú ndihí té Epafrodítú

¹⁹ Te núu Xítohó Jesucristú ná càchí-gá te ndǎhi-ni tendaha-í té Timùteú quixi-dé quixi coto ñaha-dě xii-ndo nàcuáa cudǎí ìní-ndó. Te òré ndixi-dé canaha-dě tnúhu ndixi núu nása cùu ndecu-ndo, te tnàhá yúhú ío cudǎí ìní-í tucu. ²⁰ Te núú ncháá cuè téé ndècu ndihí-í te ñndii-ni té Timùteú-a cùu-dé téé ío váha sàni ìní-xi dàtná sání ìní-í, chi diu tnàhí-ni-dé ío sàni ìní-dé nŭu nása ndècu-ndo. ²¹ Chi dava-gá-güedé mee-ni sǎ

cúu-xí mề-güedé ío sàni iní-güedé, te ñá túú sàni iní-güedé cada-güedé chiùⁿ tahu Xítóhó Jesucrìstú. ²² Te nchòhó sa xìní-ndó sǎ tẹ Timùteú-a cùu-dé ìⁿ tée quìde váha chi nándi sá tá yǎha-dé véxi te quìde ndee iní-dé. Te cùu-dé dàtná ìⁿ déhe-í ndécú ndìhi ñaha-dé xii-í xínú cuèchi-ndí núú Xítóhó Jesucrìstú càháⁿ-ndí tnúhu-gá núú ñǎyiu. ²³ Te òré ná cùtnuní nùu nása cada ñaha-güedě xii-í te ndìhi-ni tendaha-í-dé quixi coto ñaha-dě xii-ndo. ²⁴ Te sàni iní-í sá Xítóhó Jesucrìstú cada-gá te tnàhá mề-í ío ndìhi quixi coto ñaha-í xii-ndo.

²⁵ Te tnàhá sání iní-í sá ío xìni ñuhu-xi tendaha-í té Epafròditú tée ndècu ndìhi-o ichi Xítóhó Jesucrìstú ndixi coto ñaha-dě xii-ndo, chi tnàhá-dé quídé-dě chiùⁿ-gá te quìde ndee iní-dé tnàhá-dé nándi yáha-dé sá cuèndá-gá, te diu mee-ndo ñi tendaha-ndo-dě véxi-dé cuèndá coto ñaha-dě xii-í. ²⁶ Te ducaⁿ cuìní-í tendaha-í-dé ndixi-dé chi mee-dě ío sàni iní-dé ndixi càháⁿ ndìhi ñaha-dě xii-ndo, te ío ndìhú iní-dé sá ñi ñíhí-ndó tnúhu sá cùhú-dé ní cùu. ²⁷ Te ndáá sá ñi cùhú-dé chi luha ndiquiⁿ-ná cuú-dé ní cùu, dico Yá Ndiòxí ní cundàhú iní ñáhá-gǎ xii-dé ní quide tátna ñaha-gǎ te ní ndúha-dé. Te ñá díú-ní mề-dé ducaⁿ ñi cundahú iní ñáhá-gǎ xii-dé chi tnàhá yúhú ío ní cundàhú iní ñáhá-gǎ xii-í, chi núu ñi xíhí-dé te ío-gá ndìhú iní-í ní cùu. ²⁸ Te xíǎn ío ndìhi cuìní-í tendaha-í-dé ndixi-dé cuèndá òré nasáá-dé núú-ndó te ío cudíí iní-ndó, te ducaⁿ yúhú ñá túú-gǎ ná caní iní-í. ²⁹ Te òré nasáá-dé te ío cudíí iní-ndó nàqueheⁿ cuèndá-ndó-dě, te ducaⁿ ío ndacáⁿ táhú-ndó nùú Xítóhó Jesucrìstú

cuendá-dé. Te ío canehe-ndo sã yíñùhu núú nchàa cue téé quíde datná quídé-dě. ³⁰ Chi téé-a sa luha ndiquíⁿ-ná cuú-dé ní cùu sá xínú cuèchi-dé núú Xítóhó Jesucristú, te ní sani iní-dé sá ñà túú nã cada-xi cuèi na cùú-dé ní quíde-dé nchaa chiúⁿ sá cúmăní cada-ndo cuendá-í ní cùu.

3

Ñáyiú cùndáá núú Yă Ndiöxí

¹ Te vitna nchaa nchòhó ñáyiú ndècu ndihí-í ichi Xítóhó Jesucristú càháⁿ ndàhú-í núú-ndó sã ïo cudíí ìní-ndó sã yíndàha ñaha-gá xii-ndo. Te yúhú ñà túú cùu dusaⁿ-í tee tucu-í nchaa tnúhu sá sà ní dánèhé ñáhà-í xii-ndo, chi cùu-xi tnúhu sá ïo chìndee ñaha-xi xii-ndo. ² Te ío quíhi iní-ndó vã cádá cuendá-ndó nì ìⁿ tnúhu càháⁿ cue téé ío cuihna ìní-xi ñà túú tnàhí cuìní cada sá vãha, chi cue téé-áⁿ néhé-güedě iní iná chi càchí-güedé sá ncháá cuè téé xìni ñuhu-xi cuáha-güedé sèñá ñì-güedé cuendá ducaⁿ cùdìu-güedé núú Yă Ndiöxí. ³ Dico nchoo chi cùdìu-o núú Yă Ndiöxí cuèi dava-o sã ní ngúndecu sèñá ñì-o te dava-o ñáhá, chi Espiritú-gá chíndèe ñaha-xi xii-o quíde-o nchaa nacuaa tàú-xi cunduu cuendá cuu càhnu-gá. Te ío cùdìí ìní-ó càchí-ó sã ïo càhnu cuu Xítóhó Jesucristú, te ñà túú sàni iní-ó sã sã cuendá nchaa sá vãha quíde-o cùdìu-o núú Yă Ndiöxí. ⁴ Te núú dìcò cuendá nchaa sá vãha quíde-o cùdìu-o núú Yă Ndiöxí, te yúhú sa ama-gá cùdìu-í núú-gã cuendá nchaa sá nì quíde-í ní cùu te núú dìcò ducaⁿ. Te ìó cue téé càchí-güedé sá cùdìu-güedé núú Yă Ndiöxí cuendá nchaa sá vãha quíde-güedé. Te yúhú uuⁿ-gá ducaⁿ cãháⁿ-í nũu dìcò sá cúú chi

yúhú ní xídó-gǎ-í ní quide-í dàcúxí dàva-gá-güedé. ⁵ Te núú ùná-ni nduu sá nǐ cacu-í te ní sáha-güedé sèñá ñii-í, te yúhú cùu-í téé israél, te mei ñàní tnáhá ndíi Benjámín téé ní xíndecu ndéé sanaha cùu-í. Te càháⁿ-í tnúhu hèbreú tnúhu càháⁿ tǎtà-í ndíhi nǎnà-í, te ní cundihi-í nchaa cue téé cùu fariséú, te ní cǎnchicúⁿ nihnu-í nchaa nàcuáa ní cáháⁿ ndíi Moisés dàtná xíquide mee-güedé. ⁶ Te yúhú ní sani iní-í sá ìⁿ ichi ndáá ndécù-í ní cùu, te ío ní cuiní-í cunu cuechi-í núú Yǎ Ndiǒxí, núu xǐǎⁿ nándi sá nǐ quide-í nchaa ñáyiú ndècu ichi Xítóhó Jesucrístú, te vá yǒo ìⁿ ni xóo cúñaha ìⁿ tnúhu xii-í cachí-yu sá ñà túú quide-í nàcuáa ní cáháⁿ ndíi Moisés ní cùu. ⁷ Te nchaa sá sání iní-í sá ìo nándíhi nchìcúⁿ nihnu-í ní cùu, ní cutnùní iní-í sá ñà túú tnàhí chìndee ñaha-xi nacuáa cundáá-í núú Yǎ Ndiǒxí, núu xǐǎⁿ duuⁿ duuⁿ ní xehndé iní-í sá vǎ chíndèe ñaha-xi cuendá sá nǐ cuiní-í cundecu ndíhi-í Xítóhó Jesucrístú. ⁸ Te nchaa sá càchí ñáyiú chìndee ñaha cundáá-ó núú Yǎ Ndiǒxí ní cutnùní iní-í sá ñà túú chìndee ñaha-xi. Te yúhú ní cutnùní iní-í sá ìo-gá váha tnahá tnúhu-o ndíhi Xítóhó Jesucrístú. Te nchaa sá sání iní-í chíndèe ñaha xii-í ní cùu, ñá túú-gǎ sàndáá iní-í sá chíndèe ñaha-xi vitna chi ní cutnùní iní-í sá ñà túú nándíhi-xi. Te ducaⁿ quide-í ñá túú-gǎ sàndáá iní-í nchaa xǐǎⁿ sá chíndèe ñaha-xi, chi cuiní-í sá úúⁿ-gǎ cuita tnahá tnúhu-í ndíhi Xítóhó Jesucrístú quíhíⁿ, ⁹ te cuu ìⁿnuu-í ndíhi-gá, te ducaⁿ-ni cundáá-í núú Yǎ Ndiǒxí dàtná cundáá-í vitna, dico ñá díú cuendá sá nchìcúⁿ nihnu-í nàcuáa ní cáháⁿ ndíi Moisés ní cùu, chi cuendá sá sàndáá iní-í Xítóhó Jesucrístú. Te Yá Ndiǒxí ní quide-gá cundáá-í núú-gǎ, te ducaⁿ chi ní sàndáá iní-í Xítóhó Jesucrístú. ¹⁰ Te cuiní-í

cutnùnì iní-í nchaa nàcuáa sàni iní Xítóhó Jesucristú, te cuìnì-í sá ïo chindee ñàha-gá, te diu-ni-gá cúú-gã Yaá ní xíhí te ní ndoto-gá, te ducaⁿ cuìnì-í cada-gá cuendá cada-í nchaa nàcuáa cuìnì-gá. Te cuìnì-í tnàhá-í ndoho-í dàtná ní ndoho-gá. Te yúhú cuìnì-í sá vã cáda-í ni ñⁿ sá ñà túú tnàhá iní Yã Ndiöxí, chi diu cuendá-áⁿ ñí xíhí Xítóhó Jesucristú. ¹¹ Te cuìnì-í sá Yã Ndiöxí cachí-gá te tnàhá-í ndoto na sáa nduu ndòto nchaa ñáyiu sa ní xíhí ní xíndecu ichi-gá.

Cada-o nchaa nacuaa tau-xi cunduu cuenda nñi-ó sã ndúú tãhú-ó

¹² Te cumánì-gã cada-í nchaa nàcuáa càháⁿ-í-a, te cumánì-gã cada-í nchaa nàcuáa càháⁿ Yã Ndiöxí cuendá sá ñà túú-gã ná cumànì-í núú-gã. Te ío ndùcu ndee-í nchìcúⁿ nihnu-í quidè-í nàcuáa ducaⁿ ñà túú-gã ná cumànì-í núú-gã, chi diu cuendá-áⁿ ñí cáháⁿ ñáhá Xítóhó Jesucristú xii-í. ¹³ Te nchaa nchòhó ñáyiu ndècu ndihì-í ichi Xítóhó Jesucristú càchí tnúhu-í xii-ndo sã cùnùnì ndáá iní-í sá vítná cumánì-gã cada-í nchaa nàcuáa ñà túú-gã ná cumànì-í núú-gã. Te ní níhì-í ñⁿ sá ïo xìni ñuhu-xi cada-í te xíãⁿ quidè-í, te ñà túú-gã quidé cuendá-í nchaa sá ñí xóo cada-í, te ío ndùcu ndee-í quidè-í nchaa nàcuáa càháⁿ Yã Ndiöxí. ¹⁴ Te ndùcu ndee vihi-í nchìcúⁿ nihnu-í quidè-í nchaa nàcuáa càháⁿ-gá, te diu-ni ducaⁿ càda-í ndéé ná sáa nduu sáa-í núú ndécú-gã taxi-gá sá ndúú tãhù-í. Te ducaⁿ tnàhí sa ní cáháⁿ ñáhá-gã xii-o cùndecu-o ndihì-gá, te ducaⁿ ñí cáháⁿ ñáhá-gã xii-o sã cuendá Xítóhó Jesucristú chi tnàhá tnúhu-o ndihì-gá.

¹⁵ Te nchaa nchòhó ñáyiu quide váha ndècu ichi Yã Ndiöxí xìni ñuhu-xi canì iní-ndó dàtná sání

iní-í-a, àdi núu dava-ndo ñà túú sàni iní-ndó dàtná sání iní-í-a, dico mee Yă Ndiöxí dandixi túu-gá iní-ndó te cutnùní iní-ndó nàcuáa cada-ndo. ¹⁶ Te xìni ñuhu-ni-xi cada-o nchaa nacuáa ta quide-o véxi.

¹⁷ Te nchaa nchòhó ñáyiú ndècu ndihi-í ichi Xítóhó Jesucristú càháⁿ-í dóho-ndo sã cáncñicúⁿ nihnu-ndo càda-ndo datná quidè-í. Te cundehe-ndo nàcuáa quide nchaa ñáyiú sa nchicúⁿ nihnu nchaa nàcuáa dānehé ñáhà-í xii-ndo cuendá ducaⁿ càda-ndo tnahá-ndó. ¹⁸ Te sa ní cuu vâi xito cachí tnùhu-í xii-ndo sã ìó ñáyiú ñá túú tnàhí cùu vâha iní-xi sá ñí xíhí Xítóhó Jesucristú núu cùrúxí cuendá sá nánihí tãhú-ó. Te ndihi ndute núu-í dándàcu iní ñáhà-í xii-ndo cuendá-yu. ¹⁹ Te sáá nduu te nchaa ñáyiú ducaⁿ xiquide-áⁿ cuíta nihnú-yu, chi mee-ni nchaa sá cuèhé sá dúhá ñuhu iní-yu te ñiú-ni nchaa xíáⁿ cúnùu quidé-yu, te cucahaⁿ núú-yu cuendá nchaa sá quidé-yu núu òcò sá cúú, dico ñáhá chi da quide cahnú-yu mée-yu cuendá nchaa xíáⁿ. Te mee-ni nchaa sá ìó ñuyíú-a ñuhu iní-yu. ²⁰ Dico nchoo chi andiú ndècu núu cúú ñúú-ó, te ndètu cahnu-o sáá nduu quixi tucu Xítóhó Jesucristú nacuaca ñaha-gã xii-o. Te ñiú-ni-gá cúú-gã Yaá ní dácãcu nihnu ñaha xii-o núu ùhú núu ndàhú. ²¹ Te yiqui cùñú-ó chi vá cúñi-xi cundecu-xi dàtná cáá-xí vitna, dico mee Xítóhó Jesucristú nadama-gá yiqui cùñú-ó te ndada-gá dàtná ní nduu yiqui cùñú méé-gã cútnàhá ní ndoto-gá. Te ducaⁿ càda-gá chi ndàcu-gá quidé-gã nchaa sá vâha càchí iní-gá, te ducaⁿ tàxi tnuní-gá nchaandi túhú sá ìó.

4

Ío cudíí ìní-ó sǎ ndécú-ó ìchi Xítóhó Jesucrístú

¹ Te nchaa nchòhó ñáyiú ío cùu ìní-í ndécú ndìhì-í ìchi Xítóhó Jesucrístú ío cùnì-í cǎháⁿ ndìhì ñaha-í xii-ndo. Te ío cudíí ìní-í cuèndá nchaa sá vǎha quide-ndo chí ñá túú ní xíta chiuⁿ Yá Ndiòxí ní quide-í sá cúú-xí-ndó, te diu-ni nchòhó ñáyiú ío cùu ìní-í cǎháⁿ-í dóho-ndo sǎ cǎnchícúⁿ nihnu-ni-ndo ìchi Xítóhó Jesucrístú.

² Te yòhó tá Vòdiá ndìhì yòhó tá Sǐntiqué cǎháⁿ ndàhú-í núú-ndó sǎ cúú ìⁿnuu-ndo cundecu-ndo ìchi Xítóhó Jesucrístú. ³ Te yòhó té cùndìhì-í quide ndáá quidé nchàa chiuⁿ quide-í, cǎháⁿ ndàhú-í núú-n sǎ chǐndèe tnúhu-n úú ñáyiú dǐhì-áⁿ cuèndá sá ná cùu ìⁿnuú-yu cundecú-yu, chí cùtnàhá ní xǐndecu ndìhì ñàhá-yu xii-í ío ní chindee ñàhá-yu xii-í, ndìhì té Clèmenté, ndìhì nchaa dava-gá-yu ní quide-ndí chiuⁿ Xítóhó Jesucrístú, te nchaa ñáyiú-áⁿ sa yòdo tnuní-yu núú tütú Yá Ndiòxí sá ndúú tǎhǔ-yu cundecú-yu ndìhì-gá ni caa ni quíhìⁿ.

⁴ Te nchaa-ni nduu ío cudíí ìní-ndó sǎ ndécú-ndó ìchi Xítóhó Jesucrístú. ;Te cǎháⁿ-ni tucu-í dóho-ndo sǎ cúdíí ndìsa ìní-ndó! ⁵ Te ío váha cuu ìní-ndó cǎháⁿ ndìhì-ndo ñáyiú cuèndá ná cùtnuní ìní-yu sá cúú-ndó ñáyiú váha ìní-xi, chí sa ta cùyatni nduu quixi tucu Xítóhó Jesucrístú.

⁶ Te ñá túú tnàhì ná cani ìní-ndó te núu nása cùu ndecu-ndo, chí cǎháⁿ ndìhì-ndo Yá Ndiòxí cuèndá sá ná chindee ñaha-gá xii-ndo. Te ío ndacáⁿ táhú-ndó núú-gǎ. ⁷ Te núu ducaⁿ na càda-ndo te Yá Ndiòxí cada-gá te ío váha cuu ìní-ndó cùndecu-ndo. Te nchoo ñáyiú ñá túú cùtnuní ìní-ó nása quide-gá

ndée ducaⁿ ño váha cùu iní-ó, te ducaⁿ ño váha cùu iní-ó chi cùu ñⁿnuu-o ndihì Xítohó Jesucristú.

Mee-ni sã vãha cuhuⁿ iní-ó

⁸ Te càháⁿ ndàhú tucu-í núú nchàa nchohó ñáyiú ndècu ndihì-í ichi Xítohó Jesucristú sá mée-ní sã vãha cuhuⁿ iní-ndó. Te xini ñuhu-xi cuhuⁿ iní-ndó mée-ni nchaa tnúhu ndáá, ndihì nchaa tnúhu yĩñuhu, ndihì nchaa tnúhu sá ño cudí iní-ó, ndihì nchaa tnúhu sá ño vii ío váha cuáháⁿ, ndihì nchaa tnúhu sá ñà túú ñuhu tnahá tnúhu cuèhé, ndihì nchaa tnúhu sá càchí ñáyiú váha, ndihì nchaa dava-gá tnúhu sá sání iní mée-ndó sã ño váha te ñu-ni nchaa xĩáⁿ cuhuⁿ iní-ndó.

⁹ Te cúnahá ní xindecu ndihì ñaha-ĩ xii-ndo ñí dánèhé ñáhà-í nàcuáa cada-ndo te ní sándáá iní-ndó. Te xĩáⁿ càháⁿ-í dóho-ndo sã vã dáñá ndèé-ndó càda-ndo, te ñu-ni ducaⁿ vã dáñá ndèé-ndó càda-ndo nchaa nacuáa ní quide-í ní xini-ndó. Te núú ducaⁿ na càda-ndo te Yá Ndiòxí Yáá quidé ño váha cùu iní-ó ndècu-o cundecu ndihì ñaha-gá xii-ndo.

Ñáyiú ñuú Fìlipú ndécú ichi Xítohó Jesucristú sãñàhá-yu sá ndúú tãhú tẽ Pãblú

¹⁰ Te cudí víhí iní-í ndàcáⁿ táhù-í núú Xítohó Jesucristú sá ñí ndacu iní ñáhà-ndó xii-í, dico ñá díú sã ñà túú ñuhu iní ñáhà-ndó xii-í chi dìcò sá ñá ñihí-ndó nàcuáa cada-ndo chindee ñaha-ndo xii-í ní cùu. ¹¹ Te ñá díú sã dúhá càháⁿ-í te cani iní-ndó sã càchí tnúhu-í xii-ndo sã íó ñⁿ sá cúmání xii-í, chi yúhú cùu váha-ni iní-í ñuú íó xii-í àdi ñá túú íó. ¹² Te xini-í cunduu ndàhú-í, te xini-í cunduu cuica-ĩ, te xini-í caxi-í ndahá xití-í, te xini-í cuú-í docó, te xini-í nàcuáa quide-xi oré ñá túú vèdana

na ndécú ndìhi-o, te xìní-í nàcuáa quide-xi oré xidó ndécú ndìhi-o. Te ducaⁿ nĩ cutúha-í quidè-í cuendá nchaa nàcuáa ta yǎha-í véxi. ¹³ Te nchaa ndàcu-í quidè-í chi Xítohó Jesucristú chíndèe ñaha-gá xii-í. ¹⁴ Te nchòhó ío váha ní quide-ndo nĩ cundàhú iní ñáhá-ndó xii-í ní chindee ñàha-ndo vitna ndecu ndìhi-í tnúndòho.

¹⁵ Te nchòhó cue ñáyiú ñuú Fìlipú sa nàha-ndo nacuáa ní cuu cútnàhá ní nguíta-í càháⁿ-í tnúhu Xítohó Jesucristú distrítú Macèdoniá, te cútnàhá ní ndee-í distrítú-áⁿ te ñuú tnàhí-ni nchòhó ní taxi-ndo sǎ ndúú tǎhù-í, te nchaa ñáyiú ndècu ichi Xítohó Jesucristú dava-gá xichi ñá túú tnàhí ni chindee ñahá-yu xii-í. ¹⁶ Te cuèi cútnàhá ní xíndecu-í ñuú Tesàlónicá titní xito ní tendaha-ndo sǎ ndúú tǎhù-í sǎ ní cutnùní iní mée-ndó nĩ xini ñùhu-í. ¹⁷ Te vá cání iní-ndó sǎ sǎ dúhá càháⁿ-í te cuìní-í nándi-gá taxi tǎhù-ndó, te duha càháⁿ-í chi Yá Ndiǒxí ío-gá vǎi sǎ vǎha cada ñaha-gǎ xii-ndo sǎ dúcáⁿ quide-ndo. ¹⁸ Te ní xidó vǎi nchaa sǎ xíní ñùhu-í ndécú ndìhi-í vitna, te ducaⁿ ño vǎi sǎ ndécú ndìhi-í ní cuu chi ní tendaha tùcu-ndo sǎ ndúú tǎhù-í véxi ndìhi té Epafròditú. Te tǎhù-a cùu-xi datná ñⁿ tǎhù sǎ nĩ sǎha-ndo mée Yá Ndiǒxí, te cùu vii cuu váha iní-gá sǎ dúcáⁿ nĩ quide-ndo. ¹⁹ Te núu ná cúú sǎ xíní ñùhu-ndo, te mee Yá Ndiǒxí ío vǎi taxi-gá chi ío vǎi sǎ ndécú ndìhi-gá, te ducaⁿ càda-gá chi ndècu ndìhi-o Xítohó Jesucristú. ²⁰ Te vitna nchaa-o chí ná càhí-ó sǎ ño càhnu cuu Tátá-ó Dütú Ndiǒxí ni caa ni quíhíⁿ. Te ducaⁿ na cùnduu.

Tnúhu ndéé núú nĩ ndìhi-ná

²¹ Te cúñaha-ndo sǎ ño na càda ndee iní nchaa ñáyiú ndècu ichi Xítohó Jesucristú, ñáyiú cùu

cuendá Yă Ndiöxí. Te tnàhá nchaa ñáyiú xĩndecu ichi Xítóhó Jesucrìstú ndécú ndìhì-í quidé ndèe iní ñáhă-yu xii-ndo. ²² Te nchaa ñáyiú cùu cuendá Yă Ndiöxí xínú cuèchi vehe té Cèsár té yìndaha cuéhé nàcióⁿ quidé ndèe iní ñáhă-yu xii-ndo, ndìhì nchaa dava-gá ñáyiú cùu cuendá-gá.

²³ Te Xítóhó Jesucrìstú ío na chìndee chitúu ñaha-gă xii-ndo nchàa-ndo. Te ducaⁿ na cùnduu. Te ío chí cádá ndèe iní-nă vitna.

Tnúhu ní cáháⁿ yă ndiöxí xito cùu uú
New Testament in Mixtec, Peñoles (MX:mil:Mixtec,
Peñoles)

copyright © 2002 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mixtec, Peñoles

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Mixteco, Peñoles [mil], Mexico

Copyright Information

© 2002, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Mixtec, Peñoles

© 2002, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 3 Mar 2023 from source files
dated 29 Jan 2022

872f7754-0986-5ecd-a059-925a708a6939